

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท ฮ.

ระหว่าง	บริษัท ม.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท ฮ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ม. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท ฮ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท ฮ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ม. จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศญี่ปุ่น เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxx-xx-xxxxxx ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายชิ้นส่วนประกอบเครื่องจักร ส่วนประกอบยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยในบ้าน มีรายได้ทั้งหมด จำนวน x,xxx,xxx ล้านบาท (หรือคิดเป็นประมาณ xxx,xxx,xxx,xxx บาท) โดยเป็นรายได้จากการขายสินค้าและบริการในประเทศไทย (นับรวมทั้งกลุ่มบริษัท และยอดเงินขายจากการส่งออกของบริษัทย่อยในฮ่องกงเข้ามาในประเทศไทย) จำนวนรวมทั้งสิ้น xx,xxx,xxx,xxx บาท จำแนกเป็น (๑) ยอดเงินขายในประเทศไทยแก่ลูกค้า จำนวน xx,xxx,xxx,xxx บาท (๒) ยอดเงินขายจากการส่งออกแก่ลูกค้า จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท และ (๓) ยอดเงินขายภายในกลุ่ม จำนวน xx,xxx,xxx,xxx บาท

บริษัท ม. มีบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในประเทศไทย จำนวน ๓ บริษัท ที่ผู้ประกอบธุรกิจถือหุ้นในบริษัทย่อยอยู่เกือบร้อยละ ๑๐๐ จึงถือเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือมีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity : SEE) ที่ไม่มีการแข่งขันระหว่างกัน ดังนี้

๑) บริษัท ม.๑ ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายและส่งออกตั้บลูกปืน ลูกปืนสำหรับ ตั้บลูกปืน แม่เหล็กเฟอร์ไรท์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร อะไหล่ อุปกรณ์ขนส่ง พลาสติก ชิ้นส่วนพาหนะและอุปกรณ์สินค้าดังกล่าว

๒) บริษัท ม.๒ ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายชิ้นส่วนและส่วนประกอบรถยนต์

๓) บริษัท ม.๓ ประกอบธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท ฮ. จัดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศญี่ปุ่น เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxx-xx-xxxxxx ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายส่วนประกอบไฟฟ้า (เช่น สายรัดป้องกัน (harness) อุปกรณ์เชื่อมต่อ (connector) และกล่องป้องกัน) การออกแบบระบบ และพัฒนาซอฟต์แวร์ มีรายได้รวมทั้งหมด จำนวน xx,xxx ล้านบาท (หรือคิดเป็นประมาณ x,xxx,xxx,xxx บาท) โดยเป็นรายได้จากการขายสินค้าและบริการในประเทศไทย (นับรวมทั้งกลุ่มบริษัท) จำนวนรวมทั้งสิ้น xxx,xxx,xxx.xx บาท

บริษัท ฮ. มีบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในประเทศไทย จำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัท ฮ.๑ ประกอบธุรกิจขายส่งอุปกรณ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ มีรายได้รวมในประเทศไทย ในปี ๒๕๖๔ จำนวน xxx,xxx,xxx.xx บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑) บริษัท ม. ได้จัดทำคำเสนอหลักทรัพย์ทั้งหมด (Tender Offer) ไปยังผู้ถือหุ้นของ บริษัท ฮ. ได้แก่ บริษัท พ. ซึ่งถือหุ้นเป็นจำนวน x,xxx,xxx หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๖ ของหุ้นทั้งหมด และได้ทำข้อตกลงว่าจะซื้อขายหุ้นทั้งหมด ทั้งนี้ บริษัท ม. ได้ส่งคำเสนอซื้อหุ้นนี้ไปยังผู้ถือหุ้นรายอื่นเช่นกัน

๒.๒) บริษัท ม. ซื้อหุ้นผ่านการทำคำเสนอซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นในตลาดหลักทรัพย์โตเกียว ได้ทั้งหมด xx,xxx,xxx หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๙ ของหุ้นทั้งหมดในบริษัท ฮ. ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕ (วันครบกำหนดการทำคำเสนอซื้อ)

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ม. ถือหุ้นในบริษัท ฮ. ร้อยละ ๘๖.๐๙

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ โดยมีตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจและมียอดขายในประเทศไทย จำนวนเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ได้แก่ ๑) ตลาดมอเตอร์แบบงานสำหรับฮาร์ดดิสก์ ๒) ตลาดชิ้นส่วนไพวอท ๓) ตลาดเครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็มเอสเอ็ม

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง (Relevant Product Market)

๕.๑.๑ ตลาดมอเตอร์แบบงานสำหรับฮาร์ดดิสก์

ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) หรืองานบันทึกแบบแข็ง คือ อุปกรณ์หรือสื่อบันทึกข้อมูลประเภทหนึ่ง (Storage device) ซึ่งสามารถจัดเก็บข้อมูลได้อย่างถาวรโดยไม่จำเป็นต้องมีไฟฟ้ามาหล่อเลี้ยง

และเมื่อเปิดเครื่องข้อมูล โดยฮาร์ดดิสก์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่เป็นหน่วยความจำขนาดใหญ่สำหรับเก็บบันทึกข้อมูลแบบถาวร ได้แก่ ระบบปฏิบัติการ ระบบการใช้งานของซอฟต์แวร์ (Software) โปรแกรมประยุกต์ และข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งหมด ในปัจจุบันฮาร์ดดิสก์สามารถพบได้ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป ไม่เฉพาะภายในคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ อีกด้วย เช่น อุปกรณ์ภายในยานยนต์ เครื่องบันทึกภาพดิจิทัล กล้องถ่ายรูป และโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น ทั้งนี้ ฮาร์ดดิสก์มีส่วนประกอบดังนี้

๑) แขนของหัวอ่าน (Actuator arm) ทำงานร่วมกับมอเตอร์ไฟฟ้าชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับควบคุมการหมุน (Stepping Motor) ในการหมุนแขนของหัวอ่านไปยังตำแหน่งที่เหมาะสม โดยมีคอนโทรลเลอร์ที่ทำหน้าที่แปลคำสั่ง จากนั้นจะเลื่อนหัวอ่านไปยังตำแหน่งที่ต้องการเพื่ออ่านหรือเขียนข้อมูล

๒) หัวอ่าน (Head) เป็นส่วนที่ใช้ในการอ่านเขียนข้อมูล ภายในหัวอ่านมีลักษณะเป็นขดลวด โดยในการอ่านเขียนข้อมูล คอนโทรลเลอร์จะนำคำสั่งที่ได้รับมาแปลงเป็นแรงดันไฟฟ้าเพื่อป้อนข้อมูลเข้าสู่ขดลวดซึ่งทำให้เกิดการเหนี่ยวนำทางแม่เหล็กไปเปลี่ยนโครงสร้างของสารแม่เหล็กที่ฉาบบนแผ่นดิสก์ จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลขึ้น

๓) แผ่นจานแม่เหล็ก (Platters) มีลักษณะเป็นจานเหล็กกลมที่เคลือบสารแม่เหล็กวางซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น (ชั้นอยู่กับความจุของข้อมูล) และสารแม่เหล็กจะถูกเหนี่ยวนำให้มีสถานะเป็น ๐ และ ๑ เพื่อจัดเก็บข้อมูล โดยจานแม่เหล็กนี้จะติดกับมอเตอร์ (Spindle motor) ที่ทำหน้าที่หมุนแผ่น

๔) มอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์ (Spindle motor) เป็นมอเตอร์ที่ใช้หมุนของแผ่นแม่เหล็ก ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากต่อความเร็วในการหมุนของฮาร์ดดิสก์ เนื่องจากยิ่งมอเตอร์หมุนเร็ว หัวอ่านจะเจอข้อมูลที่ต้องการเร็วขึ้น ซึ่งความเร็วนี้จะวัดเป็นรอบต่อนาที (Revolutions per minute: RPM)

๕) เคส (Case) มีลักษณะเป็นกล่องสี่เหลี่ยม ใช้บรรจุกลไกต่าง ๆ ภายในแผ่นดิสก์เพื่อป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการหยิบ จับ และป้องกันฝุ่น

ทั้งนี้ ตลาดสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องสำหรับการรวมธุรกิจครั้งนี้ คือ มอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับฮาร์ดดิสก์ ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจมียอดขายในในตลาดสินค้านี้ในประเทศไทยเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

มอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์ถูกออกแบบมาเพื่อใช้สำหรับการผลิตฮาร์ดดิสก์โดยเฉพาะ เนื่องจากฮาร์ดดิสก์เป็นผลิตภัณฑ์ประกอบทางวิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์ (Mechatronic) และไม่มีพื้นที่สำหรับมอเตอร์มากนัก โดยมอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์นี้จะหมุนจานในฮาร์ดดิสก์ ความแม่นยำของมอเตอร์ดังกล่าวจะกำหนดประสิทธิภาพและความเร็วของฮาร์ดดิสก์ กล่าวคือ มอเตอร์นี้ถือเป็นส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการทำงานของฮาร์ดดิสก์ และมอเตอร์นี้ต้องสามารถหมุนอย่างรวดเร็วและมีค่า NRRO (Non-repeatable runout) ต่ำ และด้วยคุณสมบัติเชิงเทคนิคดังที่ได้กล่าวไปนี้ จึงสามารถสรุปได้ว่าจากมุมมองผู้บริโภค ไม่สามารถนำมอเตอร์ชนิดอื่นมาใช้ทดแทนมอเตอร์แบบจานนี้ได้ ตลาดที่เกี่ยวข้องจึงเป็นตลาดสำหรับมอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์โดยเฉพาะ

ในด้านการพิจารณาศักยภาพของผู้ประกอบธุรกิจที่สามารถเข้าสู่ธุรกิจการผลิตมอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์ได้นั้น ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจพิจารณาแล้ว พบว่าธุรกิจนี้มีข้อจำกัดที่หลากหลายในการเข้าสู่ตลาด โดยธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง เงินทุนสำหรับลงทุนจำนวนมาก และเป็นธุรกิจที่ต้องพร้อมด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น กำลังผลิต องค์กรความรู้เพื่อใช้พัฒนา

และการทำวิจัยอย่างกว้างขวาง ดังนั้น ธุรกิจการผลิตมอเตอร์แบบงานสำหรับฮาร์ดดิสก์นี้เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เวลา ทุนทรัพย์ และยากต่อการตั้งโรงงานผลิตขึ้นใหม่เพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น โอกาสที่ผู้ประกอบการธุรกิจในตลาดอื่นจะเข้าสู่ตลาดธุรกิจการผลิตมอเตอร์แบบงานสำหรับฮาร์ดดิสก์จึงต่ำ ดังนั้น การพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน และการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จึงควรพิจารณาเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจที่อยู่ในตลาดในปัจจุบันเท่านั้น

๕.๑.๒ ตลาดชิ้นส่วนไพลอท

พิจารณาจากส่วนประกอบของฮาร์ดดิสก์ที่กล่าวมาข้างต้น ชิ้นประกอบไพลอทใช้สำหรับประกอบเป็นฐานให้กับแอกชูเอเตอร์ (Actuator) เพื่อปรับระดับหัวแม่เหล็กของฮาร์ดดิสก์ โดยผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้จะรวมตลับลูกปืนระหว่างแหวนรองเพลลา (Shaft) และปลอกสวมเพลลา (Sleeve) โดยชิ้นประกอบไพลอท เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญสำหรับ อ่าน-เขียน ข้อมูลดิจิทัลในฮาร์ดดิสก์ ไดรฟ์ ซึ่งต้องการความเที่ยงตรงสูงในกระบวนการประกอบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด

ทั้งนี้ ตลาดสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องสำหรับการรวมธุรกิจครั้งนี้ คือ ตลาดชิ้นส่วนไพลอท ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับฮาร์ดดิสก์ ซึ่งผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจมียอดขายในตลาดสินค้านี้ในประเทศไทยเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

ไพลอทถือเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญต่อการอ่านและเขียนข้อมูลดิจิทัลบนฮาร์ดดิสก์ ซึ่งต้องอาศัยความแม่นยำสูงในขั้นตอนการประกอบเพื่อให้ฮาร์ดดิสก์ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยคุณสมบัติเชิงเทคนิคที่ได้กล่าวไปนี้ จึงสามารถสรุปได้ว่า จากมุมมองของผู้บริโภคไม่สามารถนำชิ้นส่วนชนิดอื่นมาใช้ทดแทนชิ้นประกอบไพลอทนี้ได้ ตลาดที่เกี่ยวข้องจึงเป็นตลาดสำหรับชิ้นประกอบไพลอทโดยเฉพาะ

ในด้านการพิจารณาศักยภาพของผู้ประกอบการที่สามารถเข้าสู่ธุรกิจการผลิตชิ้นประกอบไพลอทได้นั้น ผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจพิจารณาแล้วพบว่าธุรกิจนี้มีข้อจำกัดที่หลากหลายในการเข้าสู่ตลาด โดยธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง เงินทุนสำหรับลงทุนจำนวนมาก และเป็นธุรกิจที่ต้องพร้อมด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น กำลังผลิต องค์กรความรู้เพื่อใช้พัฒนา และการทำวิจัยอย่างกว้างขวาง ดังนั้น ธุรกิจการผลิตชิ้นส่วนประกอบไพลอทนี้เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เวลา ทุนทรัพย์ และยากต่อการตั้งโรงงานผลิตขึ้นใหม่เพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศ

๕.๑.๒ ตลาดเครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็ม

เครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็มเป็นเครื่องปรับและรับสัญญาณสำหรับสัญญาณดาวเทียมของซีเรียส (Sirius) และเอ็กซ์เอ็ม (XM) โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นคลื่นสัญญาณดาวเทียมเพื่อความบันเทิงและการสื่อสารในวิทยุสำหรับยานยนต์ทางบก พาหนะทางน้ำ อากาศยาน บ้านเรือนทั่วไป และอาคารพาณิชย์ เฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแพ็คเกจซึ่งจำหน่ายมาพร้อมกับรถยนต์ ทั้งนี้ มีเพียงเครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็มที่ได้รับอนุญาตจากบริษัท ก. (บริษัทสัญชาติอเมริกัน ผู้เป็นเจ้าของสัญญาณวิทยุดาวเทียมซีเรียสและเอ็กซ์เอ็มทั้งหมดทั่วโลก) ที่สามารถได้รับสัญญาณวิทยุดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ทั่วโลกมีเพียงสองบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตเครื่องปรับสัญญาณดังกล่าว ได้แก่ บริษัทย่อยในฟิลิปปินส์ของผู้ประกอบการที่ทำการรวมธุรกิจ และบริษัท ข.

เครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็มทั้งหมดเป็นสินค้านำเข้าโดยบริษัทย่อยในประเทศไทยของผู้ประกอบการที่ทำการรวมธุรกิจ (กลุ่มมินิแบ) และถูกขายต่อให้กับผู้ผลิตในธุรกิจปลายน้ำ (Downstream) อื่นในประเทศไทยอีก ๕ ราย ได้แก่ ๑) บริษัท บ. ๒) บริษัท พ. ๓) บริษัท น. ๔) บริษัท ม. และ

๕) บริษัท ท. เพื่อใช้ไปประกอบเป็นสินค้าประกอบเพื่อการส่งออก เนื่องจากสัญญาอนุญาตวิทยุดาวเทียมซีเรียสและเอ็กซ์เอ็มไม่ใช้สัญญาอนุญาตที่ใช้ในประเทศไทย แต่ใช้แค่เพียงในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา

ทั้งนี้ ตลาดสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องสำหรับการรวมธุรกิจครั้งนี้ คือ ตลาดเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็ม ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับฮาร์ดดิสก์ ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจมียอดขายภายในตลาดสินค้านี้ในประเทศไทยเกินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

ด้วยคุณสมบัติเชิงเทคนิคของผลิตภัณฑ์และข้อจำกัดในการได้รับสิทธิในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิต โดยจากมุมมองของผู้บริโภค ไม่สามารถนำเครื่องปรับสัญญาอนุญาตวิทยุชนิดอื่นมาใช้แทนเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็มเพื่อรับสัญญาอนุญาตซีเรียสหรือเอ็กซ์เอ็มนี้ได้ เนื่องจากสัญญาอนุญาตวิทยุดาวเทียมซีเรียสและเอ็กซ์เอ็มไม่ใช้สัญญาอนุญาตที่ใช้ในประเทศไทย แต่ใช้แค่เพียงในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา

ในด้านการพิจารณาศักยภาพของผู้ประกอบธุรกิจที่สามารถเข้าสู่ธุรกิจการผลิตเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็มได้นั้น พบว่า ธุรกิจนี้มีข้อจำกัดที่หลากหลายในการเข้าสู่ตลาด โดยธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง เงินทุนสำหรับลงทุนจำนวนมาก และเป็นธุรกิจที่ต้องพร้อมด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น กำลัการผลิต องค์ความรู้เพื่อใช้พัฒนาและการทำวิจัยอย่างกว้างขวาง อีกทั้งการผลิตเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็มยังถูกจำกัดไว้เพียงสองโรงงานซึ่งได้รับอนุญาตสิทธิจากซีเรียสเอ็กซ์เอ็ม โฮลดิ้งส์ อิงค์ ดังนั้น ธุรกิจการผลิตเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็มนี้เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เวลาทุนทรัพย์ ยากต่อการได้มาซึ่งสิทธิในการผลิต และยากต่อการตั้งโรงงานผลิตขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะที่ไหนในโลกเพื่อสนองความต้องการของตลาด ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้น โอกาสที่ผู้ประกอบธุรกิจในตลาดอื่นจะเข้าสู่ตลาดธุรกิจการผลิตเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็มจึงต่ำ ทั้งนี้ สัญญาอนุญาตวิทยุดาวเทียมซีเรียสและเอ็กซ์เอ็มไม่ใช้สัญญาอนุญาตที่ใช้ได้ในประเทศไทย แต่ใช้ได้แค่เพียงในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดาเท่านั้น

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

๕.๒.๑ ตลาดมอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์

ในการพิจารณาด้านภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง อาจพิจารณาได้ว่าตลาดของมอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์อาจกว้างกว่าตลาดของประเทศไทย ด้วยเหตุที่ว่า มอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์นี้สามารถซื้อขายกันระหว่างประเทศได้โดยไม่มีข้อจำกัดหรือกำแพงด้านราคาหรือข้อจำกัดของสถานที่ตั้งของลูกค้ามากนัก ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังจากการรวมธุรกิจในครั้งนี้ การพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาในระดับประเทศไทย

๕.๒.๒ ตลาดชิ้นส่วนไพลอท

ในการพิจารณาด้านภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง อาจพิจารณาได้ว่าตลาดของชิ้นประกอบไพลอทอาจกว้างกว่าตลาดของประเทศไทย ด้วยเหตุที่ว่า ชิ้นประกอบไพลอทนี้สามารถซื้อขายกันระหว่างประเทศได้โดยไม่มีข้อจำกัดหรือกำแพงด้านราคาหรือข้อจำกัดของสถานที่ตั้งของลูกค้ามากนัก ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังจากการรวมธุรกิจในครั้งนี้ การพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาในระดับประเทศไทย

๕.๒.๓ ตลาดเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็ม

ในการพิจารณาด้านภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง อาจพิจารณาได้ว่าตลาดของเครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็มอาจกว้างกว่าตลาดของประเทศไทย ด้วยเหตุที่ว่า เครื่องปรับสัญญาอนุญาตเอ็กซ์เอ็มสามารถซื้อขายกันระหว่างประเทศได้โดยง่าย เนื่องจากโรงงานผู้ซื้อทั้งห้ารายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถ

ซื้อสินค้าจากผู้ผลิตต่างชาติอีกราย ได้แก่ วิสตรอน เนอเว็บ คอร์ปอเรชั่น (Wistron NeWeb Corporation) โดยไม่มีข้อจำกัดหรือกำแพงด้านราคามากนัก อย่างไรก็ตาม สภาพการณ์ในทางปฏิบัติอาจไม่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากหนึ่งในสองโรงงานในโลกที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตเครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็ม (ซึ่งก็คือบริษัทย่อยในฟิลิปปินส์ของผู้ประกอบธุรกิจที่ทำการรวมธุรกิจ) สามารถขายสินค้าโดยตรงให้กับบริษัทย่อยในประเทศไทย เพื่อทำการจำหน่ายสินค้าต่อไปยังโรงงานในธุรกิจปลายน้ำ (Downstream) ทั้งห้ารายนั้นโดยง่าย จึงไม่มีเหตุผลในทางปฏิบัติให้ต้องพยายามเสาะหาสินค้าจากแหล่งอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจในครั้งนี้ การพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาในระดับประเทศไทย

ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจชี้แจงในแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจว่า ได้พิจารณานำส่งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็ม เนื่องจากต้องการสร้างความมั่นใจว่าจะไม่กระทบต่อขีดความสามารถการแข่งขันทางการค้า โดยนำส่งข้อมูลผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่ยอดขายในประเทศไทยถึงเกณฑ์ที่จะต้องทำการรายงาน ถึงแม้จะไม่มีผลกระทบต่อตลาดผู้บริโภคในประเทศไทยก็ตาม

๖. ส่วนแบ่งตลาด

ตลาดมอเตอร์แบบจานสำหรับฮาร์ดดิสก์ ปี ๒๕๖๕ มีผู้ประกอบธุรกิจในตลาด ๒ ราย ได้แก่ บริษัท น. ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx และบริษัท ม. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx ตามลำดับ ตลาดชิ้นประกอบไฟวอท ปี ๒๕๖๕ มีผู้ประกอบธุรกิจในตลาด ๓ ราย ได้แก่ บริษัท ม. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx บริษัท ซ. ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx และบริษัท อ. ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx ตามลำดับ และตลาดเครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็ม ประกอบธุรกิจในตลาด ๑ ราย ได้แก่ บริษัท ม. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๑๐๐.๐๐

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท ฮ. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาการรวมธุรกิจแล้วเห็นว่า บริษัท ม. เข้าซื้อหุ้น สัดส่วนร้อยละ ๘๖.๐๙ ด้วยวิธีการทำข้อเสนอหลักทรัพย์ทั้งหมด (Tender Offer) ในบริษัท ฮ. ซึ่งเป็นการ เข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวน สิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาต่อมาว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับ การรวมธุรกิจในกรณีนี้ บริษัท ม. เข้าข่ายการเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาดใน ๑) ตลาดมอเตอร์ แบบงานสำหรับฮาร์ดดิสก์ ๒) ตลาดชิ้นประกอบไปวอท และ ๓) เครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็ม ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจ เหนือตลาด แต่ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจ ทับซ้อนกันที่จะส่งผลเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีอำนาจ เหนือตลาด ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจาก ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้แข่งขันอยู่ในตลาดเดียวกัน โดยยอดเงินขายในประเทศไทยของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีเพียงยอดเงินขายในตลาดสินค้าประเภท ๑) มอเตอร์แบบงานสำหรับฮาร์ดดิสก์ ๒) ชิ้นประกอบไปวอท และ ๓) เครื่องปรับสัญญาณเอสเอ็กซ์เอ็ม ของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจหรือบริษัท ม. ที่มากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจที่รายได้ของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่ง หรือรายได้ของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป จึงถือเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ ตามประกาศคณะกรรมการ การแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

เมื่อการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท ฮ. เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลด การแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง จึงเข้าองค์ประกอบที่จะต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ บริษัท ม. และบริษัท ฮ. ซึ่งกระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕ ได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ ถือเป็นการแจ้งผล การรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีมติเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่าง บริษัท ม. และบริษัท ฮ. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๖